

VŠICHNI PATŘÍME PÁNU

Vždyť proto Kristus umřel i ožil, aby se stal Pánem i mrtvých i živých. (Ř 14:9)

1. čtení: Jan 19:17-37

Základ kázání: Římanům 14:1-13

Milí bratři, milé sestry,

jedna paní profesorka angličtiny na střední škole se podívovala nad tím, proč se Velký Pátek anglicky řekne: *Good Friday*. Česky: *Dobrý Pátek*. Sama o sobě sice říká, že je katolička, nicméně prý nedokáže pochopit, co je na tomto velikonočním dni dobrého. Ježíš umírá na kříži. Strašné. Tak proč *Dobrý Pátek*? Co je na smrti Ježíše Krista vlastně dobrého?

Tak především: Dobrotu *Dobrého Pátku*, nebo po našem velikost *Velkého Pátku*, můžeme ocenit jen ve světle Neděle vzkříšení. Učedníci jsou schopni uvažovat o tom, že Kristova smrt na kříži přinesla lidem něco dobrého až po setkání se vzkříšeným Pánem, který před třemi dny umíral na kříži. Ten, který za nás trpěl a vydechl na římském popravčím nástroji, žije. A sám vykládá Písma svým učedníkům, aby pochopili význam jeho smrti. (L 24:26) Otevírá jim srdce. (L 24:32) Otevírá jim oči pro toto veliké a v základu dobré Boží tajemství. A apoštol Pavel to řekne za všechny a jednou provždy v 1. listu do Korintu:

- ¹⁶ *Neboť není-li vzkříšení z mrtvých, nebyl vzkříšen ani Kristus. ¹⁷ Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších, ¹⁸ a jsou ztraceni i ti, kteří zesnuli v Kristu. (1K 15:16-18)*

Takže ano: *Velký Pátek* sám o sobě, tedy bez *Neděle vzkříšení*, žádné dobro nám lidem ani Kristu samotnému nepřináší. Bez Kristova vzkříšení by šlo jen o politováníhodnou smrt spravedlivého a dobrého člověka. A o konec všech nadějí pro jeho učedníky, kteří by se do konce svých životů scházeli ke vzpomínkové slavnosti na památku jejich učitele. Připomenout si pár moudrých výroků, oživit v paměti společné zážitky, utřít slzu.

Ale Kristus byl vzkříšen! Toto nemáme a nesmíme vyznávat jen v neděli, ale právě i na *Velký Pátek*, vlastně každý den našeho života. Kristus vstal z mrtvých! A z této perspektivy smíme, pod vedením Ducha, hodnotit také jeho smrt jako drahou, vzácnou, dobrou a laskavou oběť Božího Syna za nás všechny. Z perspektivy vzkříšení smíme směle a radostně vyznávat, že Kristova smrt byla dobrá smrt, protože podle Boží vůle přinesla nám lidem mnoho dobra.

Ale jaké dobro konkrétně přinesla? Samozřejmě odpuštění hříchů. S Kristem na kříži umírá každý náš pád, každé selhání, každá lež, každý zlý čin, který ublížil našim bližním, každý projev nelásky vůči našemu Bohu. Všechno zlé, co jsme učinili, činíme, a ještě do konce našeho života žel učiníme. A také veškeré dobro, které jsme neučinili, nečiníme, a do konce života žel neučiníme. Hříšníku, Bůh tě díky Kristu prohlašuje za spravedlivého! Bůh ti odpouští! Toto poselství zní z kříže, na kterém umíral náš Spasitel.

Kristus svou smrtí na kříži samozřejmě také porazil i naši smrt. Na chvíli ho držela ve své moci. Ale Pána veškerého života si navždy nechat nedokázala. On se jí na krátký čas poddal, aby ji zevnitř porazil. Aby vyhlásil její konec. A my umíráme. Odcházíme z toho světa někdy ve smutku, jindy v bolestech. Někdy příliš rychle. Jindy příliš pomalu. Ale umíráme také s radostnou nadějí, že Kristus kvůli nám porazil smrt. A tento ukřižovaný a vzkříšený Pán všeho života nás smrti napospas nenechá. Budeme s ním žít!

To jsou dva nejdůležitější důrazy, které by neměly chybět snad v žádném křesťanském velkopátečním kázání. Vítězství Krista nad naším hříchem a nad naší smrtí, to je dobro *Velkého Pátku*, které plně doceníme, až jednou budeme s naším Pánem ve slávě.

Ale dovolme si dnes být trochu konkrétnější. Na základě Pavlových slov z listu Římanům, která jsme slyšeli, se zkusme zamyslet nad tím, co přesně pro nás Kristus učinil tím, že za nás zemřel a pro nás je živ.

On nás osvobodil, bratři a sestry. Učinil nás svobodnými. Každý z nás smí svobodně předstupovat před svého Pána. Každý z nás smí zcela svobodně žít podle toho, jak a k čemu ho vede Duch svatý. Duch svatý nevede všechny křesťany stejným způsobem. Jsme Boží originální obrazy. Každý z nás je Bohem stvořen jinak. Každý z nás má jiné důrazy v životě víry. Jiné preference. Každý z nás sbírá po cestách za Kristem také jiné zkušenosti. Shromáždění církve proto není podobné středním školám v zahraničí, ve kterých se musí povinně nosit stejnokroje. Shromáždění církve není podobné ani totalitně smýšlejícím politickým stranám, kde každé názorové vybočení znamená zradu. Duch Kristův každého z nás vede různě. Církve je rozmanitý organismus. Někdy mě to pěkně štve a vytáčí, protože bych si přál, aby všichni uvažovali stejně jako já, mluvili stejně jako já, jednali stejně jako já. Ale to se neděje ani v rodině, kde se kolikrát otec s matkou dohadují, co je pro jejich děti nejlepší. A děti si pak stejně hledají jinou cestu, než kterou šli jejich rodiče. Tím spíš se to neděje ani v církvi. *A to je dobře*, prohlašuje apoštol Pavel. K tomu nás přece Kristus osvobodil. Osvobodil nás k tomu, abychom druhé nechali jít jejich vlastní cestou za Kristem.

- ⁹ *Vždyť proto Kristus umřel i ožil, aby se stal Pánem i mrtvých i živých.*

Kristus se stal naším jediným a společným Pánem. Nikdo z nás není pánem nad druhými lidmi. A tak by se jeden neměl nad druhého povyšovat. Neměl by třeba názory a zkušenosti druhého zlehčovat. Neměl by si myslet, že je moudřejší, zkušenější, lepší a správnější křesťan než jeho bratr nebo jeho sestra v Kristu.

A na druhé straně by nikdo neměl druhého odsuzovat jen proto, že myslí, mluví a žije jinak než on. Neměl by jím pohrdat. Měl by zápasit s pokušením a neposuzovat víru ostatních podle sebe. S tím, že ten druhý nevěří stejně jako on. Že je na cestě do záhuby jen proto, že třeba určité pasáže Písma vnímá jinak. Nebo proto, že jeho křesťanský život se odvíjí jinak.

- *Bratra ve víře slabšího přijímejte mezi sebe, ale nepřete se s ním o jeho názorech.* ² *Někdo třeba věří, že může jíst všechno, slabý však jí jen rostlinnou stravu.* ³ *Ten, kdo jí všechno, nechť nezlehčuje toho, kdo nejí, a kdo nejí, nechť neodsuzuje toho, kdo jí; vždyť Bůh jej přijal za svého.*

V době, kdy apoštol Pavel psal tento list do Říma, byly v tamním sboru dvě skupiny. Větší skupina křesťanů z pohanů a menší skupina křesťanů z židů. A ti se přeli o to, zda jíst či nejíst maso, které Hospodin v knize Leviticus židům zakázal. Anebo o to, zda je třeba světit sobotu a jiné sváteční dny, které Mojžíš nařizuje. Křesťané z pohanů tyto příkazy dodržovat nechtěli. Křesťané z židů zase chtěli. A Pavel jim připomíná: *Byli jste Kristem osvobozeni k tomu, abyste maso nečistých zvířat jedli i nejedli. Byli jste Kristem osvobozeni k tomu, abyste sobotu a jiné sváteční dny dodržovali i nedodržovali. A tak svobodně jezte. A svobodně nejezte. Svobodně dodržujte. A svobodně nedodržujte. Ale přitom všem neodsuzujte své bratry a své sestry, kteří to před Bohem mají jinak srovnané, kteří to s Bohem mají jinak vyřikáné. Držte pevně, že Kristus je jak vaším, tak jejich jediným Pánem. Jen on je totiž Pánem všech živých a všech mrtvých. A jedině on bude jednou laskavě posuzovat jak vás, tak jejich život.*

My jsme osvobozeni k tomu, abychom žili pro toho, který pro nás na Golgotě umíral. Tedy jemu ke cti a slávě. Byť se to našemu omezenému rozumu zdá nemožné, každý z nás může upřímně ctít svým životem Krista, byť každý z nás prožívá svou víru trochu jinak. Jeden v neděli. Druhý v sobotu. Jeden zpěvem moderních chval. Druhý zpěvem klasických chorálů. Jeden s krásně vyžehlenou bílou košilí a kravatou. Druhý v riflích a v tričku. Jeden s Českým ekumenickým překladem v ruce, druhý s otevřenou Biblií 21. Jeden s větším důrazem na mezilidskou lásku, pokoj a spravedlnost ve společnosti, k čemuž nás Kristus vede. Druhý s větším důrazem na Boží pravdu, ke které nás rovněž Kristus vede.

K tomu vede i velice složitá otázka, která v uplynulém roce vyplavala na povrch v naší církvi. Ta zní: Může ctít Krista jak ten, který si z dobrých důvodů přeje, aby lidé stejného pohlaví přijímali pozhánání pro svůj společný život, tak i ten, který si to z dobrých důvodů nepřije? Můžeme ctít Krista společně a vzájemně se nad sebe nepovyšovat a vzájemně se neodsuzovat? Můžeme o těchto palčivých otázkách mluvit pokojně, se společnou touhou po pravdě a lásce? Bez odsuzování? Bez pohrdání? Bez výsměchu? Bez nenávisti? A když nakonec třeba nedojdeme k souladu, budeme nadále uznávat, že všichni máme nad sebou stejného Pána, který kvůli nám všem zemřel a kvůli nám všem vstal z mrtvých? Jak je vidět, v brzké době v naší církvi k souladu nedojde, co se tohoto ožehavého tématu týče. Zbývají tedy dvě možné cesty. První: Rozdělit se. Rozejít se. Anebo druhá: Žít spolu, mluvit spolu, modlit se spolu, naslouchat Božímu slovu spolu, slavít večeri Páně spolu, laskavě spolu nadále nesouhlasit a přitom se navzájem respektovat. Kterou z těch dvou cest nám dnes apoštol Pavel doporučuje, je zřejmé.

- ⁷ *Nikdo z nás nežije sám sobě a nikdo sám sobě neumírá. Žijeme-li, žijeme Pánu, ⁸ umíráme-li, umíráme Pánu. At' žijeme, at' umíráme, patříme Pánu.* ⁹ *Vždyť proto Kristus umřel i ožil, aby se stal Pánem i mrtvých i živých.* ¹⁰ *Proč tedy, ty slabý, soudíš svého bratra? A ty, silný, proč zlehčuješ svého bratra? Všichni přece staneme před soudnou stolicí Boží.* ¹¹ *Neboť je psáno: 'Jako že jsem živ, praví Hospodin, skloní se přede mnou každé koleno a každý jazyk vyzná, že jsem Bůh.'* ¹² *Každý z nás tedy sám za sebe vydá počet Bohu.* ¹³ *Nesud' me už tedy jeden druhého, ale raději posud'te, jak jednat, abyste nekladli bratru do cesty kámen úrazu a nepůsobili pohoršení.*

Milí bratři, milé sestry, Kristus nás osvobodil k tomu, abychom milovali a ctili celým svým životem jeho samého. Našeho milovaného Zachránce. Abychom měli v nenávisti náš hřích. Abychom milovali jeho svatost. Abychom měli odpor ke svárům a hádkám v církvi i ve společnosti. Abychom usilovali o Boží pokoj mezi lidmi. Abychom hledali pravdu. Abychom se nespokojili s poloviční pravdou a už vůbec ne se lží. Ale také abychom si ošklivili jakoukoli manipulaci s druhým člověkem. Abychom ctili jeho svobodný vztah s naším společným Spasitelem. Nám totiž nepřísluší hodnotit život našich bratrů a našich sester. Nám nepřísluší hodnotit život žádného člověka. Tuto výsadu má pouze Bůh, kterému budeme jednou skládat počet z našeho života. On vyjeví pravdu. On nás povede k pokoře. On nás rozsoudí. Ale jak se odvažujeme věřit: On nás neodsoudí. Soud nad námi všemi přece vzal na sebe Ježíš na kříži. Amen.